

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta právnická

Katedra občanského práva

P o s u d e k

oponenta rigorózní práce

Téma práce: **Procesní břemena v civilním řízení**

Autor: **Mgr. Petr Prunner**

Oponent diplomové práce: **JUDr. Blanka Kapitánová**

Podle vyhlášky děkana FPR ZČU v Plzni č. 42D/2020 o rigorózním řízení, rigorózní práce by měla zejména prokázat, že autor si prohloubil teoretické znalosti získané vysokoškolským studiem, získat schopnost samostatně vědecky pracovat a využívat nabyté poznatky v praxi. Kromě toho by měla splňovat cíle, které si autor v práci vytýčil.

V Úvodu práce autor zmínil, že jeho práce navazuje na jeho diplomovou práci, která se zabývala důkazním břemenem. Uvedl, že zatímco prací pojednávajících konkrétně o důkazním břemenu lze nalézt vícero, prací pojednávajících obecněji o procesních břemenech k nalezení příliš není. Předdeslal, že s ohledem na související jevy či zásady civilního procesu je práce koncipována tak, že nejprve pojednává o pramenech práva týkajících se dané právní oblasti, následuje vymezení oblasti výskytu procesních břemen v rámci jednotlivých druhů civilního procesu a pojednání o těch zásadách civilního procesu, jichž se procesní břemena bezprostředně dotýkají. Na tuto část práce (označené autorem za úvodní) navazuje část pojednávající o procesních břemenech obecně, a pokračuje podrobnými výklady jednotlivých procesních břemen (část práce označená autorem jako hlavní). Takto popsanou koncepci rozdělil do osmi kapitol (vyjma Úvodu, Závěru a Resume). První kapitolu věnoval pramenům civilního práva procesního, v druhé se zabývá civilním procesem a jeho členěním, ve třetí procesními břemeny. V kapitole čtvrté, páté a šesté se již soustředil na konkrétní břemena (břemeno tvrzení, břemeno substancování a břemeno důkazní). V sedmé kapitole se zamýšlí

nad vlivem koncentrace řízení na procesní břemena a v osmé nad vlivem poučovací povinnosti soudu ve smyslu § 118a o.s.ř. na procesní břemena

Za cíl tzv. hlavní části práce autor označil zpracování relativně ucelené problematiky procesních břemen z pohledu vybraných čelných procesualistů, vzájemné komparace jejich jednotlivých náhledů na řešenou problematiku, jakož i snahu o nalezení případného posunu v jejich pohledech v průběhu plynutí času (od počátku osmdesátých let do současnosti, lze-li takový posun vypočítat).

Autor avizoval použití komparativní metody, a tom jak z pohledu funkcionálního přístupu, tak částečně i z pohledu historického srovnání v rámci novodobé české procesualistiky s poznámkou, že tak činí ve vztahu k převažujícím pohledům čelných procesualistů dvacátého a jednadvacátého století.

Z hlediska věcného má práce velmi dobrou úroveň. Řešenou problematiku autor zpracoval se zřetelem k dalším procesním institutům a zásadám, a podařilo se mu tak naplnit cíl práce, totiž předložit čtenáři ucelený přehled procesních břemen v prostředí stávající právní úpravy. Dostal i svému příslibu stran použití vědeckých metod, za přínos považují provedení komparace názorů autorů věnujících se české procesualistice, i poukazy na rozhodovací praxi Nejvyššího a Ústavního soudu. Práce je navíc velmi přehledně zpracována, oceňuji dílčí shrnutí obsažené v jednotlivých kapitolách. Jde tak o zdařilé dílo mající potenciál pro využití zejména odbornou veřejností.

Dovoluji si ne zcela souhlasit s pojetím autora tzv. katalogizace tvrzení účastníků ze strany soudu. Konkrétně s tím, že soud bude ve sporném řízení vytvářet inventarizaci skutkových tvrzení účastníků v podobě tabulky, a současně zajistí, aby se tato tabulka dostala do sféry účastníků. Není žádný zákonný ani praktický důvod pro to, aby soud při zjišťování skutkového stavu seznamoval účastníky řízení, resp. jejich právní zástupce, se skutečnostmi, které budou předmětem dokazování, prostřednictvím tabulek, které pro tento účel bude vytvářet. Základním předpokladem pro úvahu, které skutečnosti jsou rozhodné pro posouzení opodstatněnosti žaloby, je především znalost hmotného práva, na základě této znalosti pak soud určí, které skutečnosti budou předmětem dokazování. Souhlasím tedy s autorem, že otázku okruhu rozhodných skutečností, které jsou mezi účastníky sporné, musí mít soud vyjasněnou před zahájením samotného procesu dokazování. Bude-li soud současně dbát zásady předvídatelnosti a plnit svoji poučovací povinnost, měl by takovýto postup zamezit průtahům řízení (provádění zbytečných úkonů, opomenutí provedení právně relevantního

důkazu) i bez vytváření již zmíněných tabulek. Nicméně vyjádření vlastního názoru (nejen v uvedené části) přispívá k zajímavosti práce, zejména když je z ní zřejmé, že autor využívá nejen svých teoretických znalostí, ale na řešenou problematiku nahlíží i prostřednictvím zkušeností získaných při své advokátní praxi.

Práce je velmi přehledně a logicky členěna, zpracovaná systémem „od obecného ke konkrétnímu“ což je ve prospěch její přehlednosti a srozumitelnosti.

Rozsah práce splňuje požadavky kladené na odbornou práci tohoto druhu a splňuje i požadavky formálního charakteru včetně odkazů na zdroje.

Autor čerpal z hlediska způsobu zvoleného zpracování z dostatečného množství pramenů, chtěla bych vyzdvihnout úroveň jazykového zpracování.

Lze uzavřít, že autor splnil požadavky kladené na rigorózní práci vyhláškou děkana FPR ZČU č. 42D/2020.

Práci doporučuji k obhajobě.

Otázky k obhajobě práce:

Aplikace teorie analýzy norem a negativní důkazní teorie v soudní praxi.

Praha dne 1. dubna 2022

JUDr. Blanka Kapitánová